

LINII DIRECTOARE REFERITOARE LA SISTEMUL DE MANAGEMENT ANTI-MITĂ

CUPRINS

Ce este mita?.....	3
Când se produce mita?.....	3
Fenomenul de mituire în mediul public și privat.....	3
Ce înseamnă Persoană Publică Oficială?	3
Cum se dă mită?	4
Riscurile corupției	5
Principii directoare pentru minimizarea riscului de mituire.....	5
Modalități de raportare a cazurilor de mită.....	7

Ce este mita?

Mita înseamnă acordarea sau oferirea unui avantaj sau a unei valori, în mod direct sau indirect, către o persoană în vederea stimulării acesteia sau a unei alte persoane pentru a desfășura o activitate sau a îndeplini o funcție în mod necorespunzător, adică în favoarea cuiva.

Mita înseamnă, de asemenea, solicitarea sau primirea unui avantaj sau valori, în mod direct sau indirect, de la o persoană cu intenția desfășurării unei activități sau îndeplinirii unei funcții relevante în favoarea unei persoane/organizație, de către dvs. sau de către o altă persoană.

Nu trebuie să vă implicați niciodată în cazuri de luare sau dare de mită:

Mita poate fi de natură financiară sau de altă natură și poate include oferirea sau primirea unor sume de bani, împrumuturi, contribuții sau donații, călătorii, oferte de angajare, rambursări, reduceri, bunuri, servicii sau orice altceva care poate fi considerat de valoare. Cadourile sau activitățile de divertisment pot fi interpretate ca forme de mită în anumite circumstanțe. Mita poate lua, de asemenea, forma unei „recompense” plătite după realizarea necorespunzătoare a unei anumite obligații sau îndatoriri.

Când se produce mita?

În termeni generali, mituirea este săvârșită atunci când o persoană (fie în mod direct, fie printr-o altă persoană sau organizație) oferă, dă, solicită sau primește un beneficiu, cu intenție sau știind că acel beneficiu va fi utilizat pentru a determina o persoană să desfășoare o activitate incorect sau în favoarea unei persoane/ organizație. Mituirea poate fi săvârșită, de asemenea, atunci când o persoană cu autoritate este conștientă sau bănuiește că se oferă, dă, solicită sau primește mită, dar închide ochii la această situație și nu o investighează sau nu face nimic pentru a o opri.

Fenomenul de mituire în mediul public și privat

Deși nu trebuie să oferiți mită nimănui și nu trebuie să acceptați mită de la nimeni, trebuie să fiți în mod special vigilenți și să nu fiți implicați în luare/dare de mită sau afaceri ilicite cu **persoane publice oficiale**.

Ce înseamnă Persoană Publică Oficială?

Persoană care exercită o funcție legislativă, administrativă sau judiciară, printr-o numire, alegere sau succesiune sau orice persoană care exercită o funcție publică, inclusiv pentru o agenție publică sau o întreprindere publică sau orice reprezentant sau agent al unei organizații publice naționale sau internaționale sau orice candidat la o funcție publică.

Persoană publică oficială include următoarele categorii:

- Deținătorii de funcții publice la nivel național, local/ provincial sau municipal, inclusiv membrii organelor legislative, deținătorii de funcții publice executive și judiciare;
- Reprezentanții oficiali ai partidelor politice;
- Candidații la funcții publice;
- Angajați guvernamentali, inclusiv angajați ai Ministerelor, Agențiilor Guvernamentale, ai judecătoriilor și ai Consiliilor Publice;
- Funcționari ai organizațiilor publice internaționale, de exemplu Banca Mondială;
- Angajați ai Întreprinderilor de stat, cu excepția cazului în care întreprinderea funcționează în regim comercial normal pe piață, adică într-un regim foarte apropiat de cel al unei întreprinderi private, care nu beneficiază de subvenții preferențiale sau de alte privilegii.

Nu trebuie să oferiți cadouri sau să acordați ospitalitate unei persoane publice oficiale în schimbul unui avantaj, tratament favorabil sau în vederea influențării unei decizii guvernamentale.

Fenomenul de mituire există și în **mediul privat** și, chiar dacă nu are un impact social similar cu cel al mituirii din mediul public, totuși, aceasta perturbă derularea normală a relațiilor sociale, determinând consecințe negative economice și sociale.

Oferirea mitei în mediul privat afectează concurența liberă, relațiile de muncă, drepturile consumatorilor și alte drepturi sau libertăți ale persoanelor fizice ori juridice. Pe scurt, corupția din mediul privat afectează fundamentele economiei de piață, împiedicând dezvoltarea economică sănătoasă.

Nu oferiți, nu promiteți, nu acordați și nu autorizați acordarea niciunui avantaj financiar sau de altă natură sau a unei valori către nici o persoană fie ei membri ai familiei, rude, persoane publice oficiale, persoane private sau altor persoane.

Cum se dă mită?

Plata directă: mita poate fi oferită în mod direct, de persoana care oferă avantaje persoanei care va beneficia de ea.

Folosirea unui intermediar: mita este deseori plătită prin intermediari, pentru că această modalitate de mituire o face mai dificil de descoperit sau mai dificil de pus sub urmărire penală ca infracțiune.

Riscurile corupției

Implicarea în fapte de corupție este periculoasă, atât pentru persoana care oferă, cât și pentru organizație. În funcție de competența teritorială a instanțelor judecătorești și de natura implicării dumneavoastră, acest fapt poate duce la următoarele rezultate:

Pentru persoana care oferă:

- Atragerea răspunderii penale și o posibilă amendă sau închisoare;
- Atragerea răspunderii civile și plata de daune-interese;
- Pierderea reputației;
- Pierderea locului de muncă;
- Retragerea calității de membru al unei asociații profesionale la care sunteți afiliat.

Pentru organizație:

- Atragerea răspunderii penale și o posibilă amendă;
- Atragerea răspunderii civile și plata unor despăgubiri;
- Pierderea reputației;
- Pierderea afacerii;
- Interzicerea participării în proiecte și achiziții publice;
- Pierderi financiare, atunci când organizația dumneavoastră a fost victima unui act de corupție.

O persoană se implică în fapte de corupție pentru că:

- Nu este conștientă că activitățile desfășurate sunt de natură penală;
- Crede că activitatea sa reprezintă o „practică standard în afaceri”;
- Nu realizează gravitatea sancțiunilor penale, dacă vor fi puși sub acuzare;
- Nu realizează ce daune pot fi provocate prin fapta lor de corupție;
- Crede că nu va fi prinsă;
- I se cere să săvârșească sau să tolereze faptele de corupție și se teme să refuze.

Principii directe pentru minimizarea riscului de mituire

Principiu fundamental

Pentru a minimiza riscul de angajare a răspunderii penale pentru fapte de mituire, principiul fundamental este următorul: **acționați întotdeauna corect.**

Principii auxiliare

Pentru a vă asista în înțelegerea implicațiilor principiului fundamental, vom formula următoarele principii directe auxiliare:

1. Nu dați nicio declarație, verbală sau scrisă, despre care credeți că este sau că ar putea fi neadevărată sau înșelătoare. De exemplu, depuneți sau aprobați numai cereri și documente justificative despre care credeți sincer că sunt adevărate și nu fabricați sau

depuneți evidențe, facturi, cereri de prelungire de timp sau cereri de plată false, inexacte, înșelătoare sau exagerate.

2. Nu ascundeți în mod intenționat informații ce ar putea favoriza/ condiționa mita.

3 Nu furnizați, ascundeți sau aprobați în mod intenționat lucrări, materiale, echipamente sau servicii care nu sunt de calitatea și în cantitatea cerute prin contract. De exemplu, dacă sunteți directorul unui antreprenor care a efectuat lucrări defectuoase, asigurați-vă că acest lucru îi este dezvăluit clientului.

4. Respectați-vă obligațiile și nu refuzați în mod intenționat să faceți acest lucru. De exemplu, nu refuzați în mod intenționat să aprobați și nu întârziați aprobarea lucrărilor, materialelor, echipamentelor, serviciilor, facturilor, cererilor, aplicațiilor pentru abaterea de la proiect sau prelungirea de timp, sau a cererilor de plată. În mod asemănător, nu refuzați în mod fraudulos să plătiți sumele datorate și nu întârziați achitarea acestora.

5. Nu vă implicați în nicio activitate despre care credeți că va fi sau că ar putea fi ilegală. De exemplu, implicați-vă, ca parte, numai într-o societate mixtă despre care credeți că toate părțile ei au intenția de a acționa în mod corect, respectând legislația în vigoare.

6. Nu respectați nicio instrucțiune de a acționa incorect sau care v-ar putea cere să acționați contrar prevederilor legislației. De exemplu, refuzați orice instrucțiune de a exagera dimensiunile unei cereri de plată în mod fraudulos, sau de a atinge un plan țintă de profituri despre care știți că nu poate fi realizat decât prin mijloace oficiale.

7. Nu instruiți nicio altă persoană să acționeze contrar legislației în vigoare. De exemplu, nu dați instrucțiuni pentru câștigarea unui contract indiferent prin ce metode, sugerând prin aceasta că se acceptă și oferirea de cadouri sau bani.

8. Nu instruiți nicio altă persoană să acționeze într-un fel care să conducă la înșelătorie. De exemplu, nu impuneți angajaților dumneavoastră termene limită sau planuri nerealiste și nu le oferiți comisioane despre care știți că îi vor presa, sau că i-ar putea stimula să nu respecte politica instituției, pentru a respecta termenele limită sau planurile impuse sau pentru a câștiga comisioanele.

9. Nu încercați să câștigați contracte sau să obțineți aprobarea cererilor dumneavoastră de plată sau a plăților deja aprobate, prin mijloace diferite de cele oficiale și legitime. De exemplu, dacă un inginer de proiect refuză să certifice o plată datorată societății dumneavoastră până nu i se plătește o mită în valoare mare, nu-i urmați cererea.

10. Nu dați și nu primiți cadouri, bani sau alte avantaje. De exemplu, nu invitați funcționarii superiori ai unor potențiali clienți la evenimente de protocol sau

divertiment, cu intenția de a-i influența să atribuie societății dumneavoastră un contract.

Dacă sunteți director, funcționar superior sau aveți răspundere managerială într-o societate, trebuie să faceți investigații corecte privind orice suspiciune de mituire de care deveniți conștient, și să luați toate măsurile preventive rezonabile pentru a opri corupția pentru care societatea dumneavoastră s-ar putea face răspunzătoare.

Nu dați instrucțiuni, nu autorizați și nu tolerați, expres sau tacit, nicio activitate coruptă.

Modalități de raportare a cazurilor de mită

Puteți suna și reclama cazul la un telefon de încredere

În funcție de domeniul în care vi s-a cerut mita, puteți suna la organizația respectivă și puteți raporta cazul persoanei responsabile de gestionarea cazurilor de mituire.

Puteți scrie o petiție

Completând numele, adresa de domiciliu, datele din buletin și datele tale de contact (telefon, email), puteți solicita oricărui Minister, Agenție sau Consiliu să facă lucruri cât se poate de concrete (să corecteze abuzuri de care v-ați lovit, să schimbe reguli și proceduri abuzive, să inițieze investigații interne, etc). De asemenea, puteți semnala incidente de integritate și puteți cere să vi se comunice măsurile luate.

Puteți anunța anonim cazul de mituire

Acest lucru poate fi realizat prin e-mail sau prin scrisoare.

Vă puteți adresa persoanei responsabile de gestionarea cazurilor de mituire din organizație

În cazul unei preocupări sau situații care ar putea implica un caz de mituire, puteți apela la persoana responsabilă de gestionarea cazurilor de mituire, care are rolul de a te îndruma în acțiunile ce urmează a fi întreprinse.

Semnalarea în baza formularului de raportare și plasarea în cutii speciale pentru colectarea formularelor

Formularele de raportare (cartonașe galbene) și cutiile pentru colectarea acestora sunt amplasate în locuri vizibile și ușor accesibile clienților externi și interni în sediul instituției. Cutiile pentru colectarea formularelor de raportare urmează a fi protejate de intervenții neautorizate și pot fi deschise de persoana autorizată de instituție, care este obligată să examineze formularele în mod confidențial.

În toate cazurile menționate mai sus, puteți fi sigur că va fi păstrată confidențialitatea și nu veți fi sancționați.